

Sedmi povzetek (Harrison, Asch, N. Neumann)

G. P.

Novinarstvo, 3. letnik, redni študij

Ljubljana, 22. april 2013

Harrison: Kaj je javno mnenje?

Avtor mnenje najprej razdeli na zasebno in javno. Razlika je predvsem v tem, kaj oseba reče (izreče) npr. svojim domačim ali pa anketarju? Pomembnosti razlike med mišljenjem in govorjenjem. Pravo mnenje posameznika je njegovo zasebno mnenje, ki pa ga zaradi olike in spodobnosti (kaj je prav in kaj ne), ne izraža v javnosti, zato je lahko „javno mnenje“ zavajajoče. Javno mnenje je v bistvu samo del zasebnega mnenja – samo tisti del, ki se upa pojaviti v javnosti. Razlikovanje med javnim mnenjem (posameznik --> tujec) in objavljenim mnenjem (tisk, parlament ...). Neko mnenje ali organizacija dobi družbeno priznanje, ko se zanj zavzame oseba, ki je visoko na družbeni lestvici, ali pa veliko (večina) posameznikov (npr. oglaševanje).

Asch: Mnenja in družbena prisila

Družba močno vpliva na delovanje, sodbe in prepričanja vsakega posameznika. Ali družba tudi omejuje stališča posameznikom? V današnjem času poplave različnih vrst komuniciranja smo soočeni tudi z manipulacijo in načrtnim proizvajanjem mnenj. Mnenja so spremenljiva. Avtor navaja poskus izpraševanja oseb o določenih temah, ki so sprva izrazile drugačno mnenje, ko pa so jim posredovali enaka vprašanja in jim zraven še povedali, kaj si o temi misli določena avtoriteta oz. širši krog njihovih vrstnikov, so mnenje prilagodili. Družbeni pritisk predpostavlja nekritičnost in podreitev posameznika (prelaganje sovjega mnenja na tretjo osebo).

N. Neumann: Javno mnenje in klasična tradicija; ponovno ovrednotenje

John Locke javno mnenje primerja z modo – kdor se ne oblači po modi, postane izoliran. „Javno“ v javnem mnenju pomeni nekaj, kar je dostopno vsem, gre pa za zadeve v javnem interesu – javne zadeve, zadeve, ki so pomembne za vso družbo. Strah pred izolacijo vodi posameznika v kompromis med njegovimi lastnimi mnenji in mnenji tistih, ki jih dojema kot prevladujoče v svojem okolju. Tudi tukaj razlika med javnim in objavljenim mnenjem! Statistične javnomnenjske raziskave niso odraz resničnega javnega mnenja, ampak so zgolj privid. Javno mnenje ni omejeno samo na izbrane teme, omejeno je le s časom in prostorom – torej praktično ni omejeno. Javna mnenja so mnenja o določenih temah, ki jih javno izrazimo, ne da bi bili pri tem izolirani! Spirala molka pravi, da javno mnenje nastane ali pa izgine. Dinamičen proces spirale molka (izginjanje ali

nastajanje javnega mnenja) se prične, ko neka vrednota ali navada pride na udar zaradi sprememb ali krize – sprememba moči v družbi. Posameznik lahko sledi toku novih dogodkov, lahko pa njegove ideje začnejo bledeti, ker postane previden in prikriva svoje poglede (ker je prej pripadal drugi struji). Tisti, ki sledijo toku dogodkov, delujejo močnejši in odločnejši, čeprav v resnici niso.